

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Riigikogu rahanduskomisjon
rahanduskomisjon@riigikogu.ee
kristo.varend@riigikogu.ee

Meie 27.03.2025 nr 4/56

Arvamuse esitamine väärtpaberituru seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse 588 SE eelnõu kohta

Lugupeetud Annely Akkermann!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) soovib avaldada arvamust väärtpaberituru seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (588 SE) kohta (edaspidi: eelnõu), millega võetakse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv EL 2022/2381 (edaspidi: direktiiv) ning kehtestatakse börsiettevõtete juhtorganitele soolise tasakaalu nõue.

Toetame eelnõu üldist eesmärki soodustada naiste suuremat osalemist ettevõtete juhtorganite tegevuses. Kuigi me ei toeta suurema osalemise tekitamist lobi kohustuse ning eelistaksime vabatahtlikku „nügimist“, mõistame siiski, et hetkel on direktiivist tulenevate kohustuste ülevõtmine möödapääsmatu. Siiski näeme, et eelnõus toodud tähtaeg 1. juuli 2025 esmakordselt aktsiaemitendi juhtorganite soolise tasakaalu kohta käiva aruandluse esitamiseks on ebamõistlik. Ettevõtetele jääb eelnõu vastuvõtmisel liiga lühike aeg uute kohustuste rakendamiseks. Lisaks oleme vastu soolise tasakaalu eesmärkide saavutamise kajastamisel nn negatiivse nimekirja avaldamisele. Järgnevalt esitame oma märkused ja ettepanekud seoses eelnõuga.

1. Aktsiaemitendi juhtorganite soolise tasakaalu kohta käiva aruandluse esmakordse esitamise tähtaeg 1. juulil 2025

Eelnõu §-s 1 olev väärtpaberituru seaduse (edaspidi: VPTS) § 135⁹ lõike 1 kohaselt peab aktsiaemitent kord aastas esitama Finantsinspeksioonile andmed juhtkonna ja nõukogu soolise koosseisu kohta ning juhtorganite kaupa eristatuna. Lisaks tuleb esitada ülevaade meetmetest, mis on võetud VPTS § 135⁶ lõike 1 kohaselt seatud eesmärkide saavutamiseks. Eelnõu §-s 1 olev VPTS § 272¹⁰ täpsustab, et nimetatud teave tuleb esimest korda Finantsinspeksioonile esitada 2025. aasta 1. juuliks. Seletuskirjas on nimetatud tähtaja põhjendamiseks selgitatud, et majandusaasta aruande kinnitamise järgselt saab aktsiaemitent määrata, kas ta kuulub seaduse kohaldamisalasse ning vajadusel saab üldkoosolek valida ka soolise tasakaalu eesmärgi.

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. Kõja liikmed annavad üle 40 protsendi Eesti ettevõtete käibest, ligi 40 protsendi puhaskasumist ja tasuvad üle 40 protsendi riiklikest maksudest. Koda esindab ja kaitseb kõigi ettevõtjate ühishuve ning on mitteriiklik ja apoliitiline organisatsioon.

Kaubanduskoja hinnangul tuleb emitendi juhtorganite soolise tasakaalu kohta käiva aruandluse esmakordse esitamise tähtaega (1. juuli 2025) edasi lükata mitmel põhjusel.

- Esiteks on eelnõu veel menetluses ehk selle vastu võtmise ja jõustumiseni kulub vähemalt mitu nädalat kui mitte rohkem. See tähendab, et ettevõtetele jääb ebamõistlikult vähe aega, et muudatustega tutvuda ja neid rakendada.
- Juhime tähelepanu sellele, et ettevõtete üldkoosolekud toimuvad ilmselt enne seda, kui Riigikogu jõuab eelnõu seadusena vastu võtta. Seega ei pruugi üldkoosolek jõuda valida ka soolise tasakaalu eesmärki. Sellisel juhul on ettevõttel keeruline anda ka ülevaade meetmetest, mis on võetud seatud eesmärkide saavutamiseks. Me ei pea mõistlikuks ka seda, et ettevõtte peab korraldama eraldi üldkoosoleku, et täita eelnõust tulenevat kohustust.
- Direktiiv ei näe ette esmakordse aruandluse esitamiseks tähtaega, mis tähendab, et liikmesriik saab selle ise määrata. Selleks, et vältida ettevõtetele asjatult liigse halduskoormuse ja kulutuste tekkimist, näeme, et aruandluse esmakordse esitamise kohustuse võiks ühtlustada soolise tasakaalu saavutamise eesmärgi saavutamise tähtajaga 30. juunil 2026. aastal. Seejuures võiks olla võimalik vabatahtlikult aruandlus varem esitada, kui ettevõtte seda soovib.

Kaubanduskoja ettepanek:

Teeme ettepaneku lükata aktsiaemitendi juhtorganite soolise tasakaalu kohta käiva aruandluse esmakordse esitamise tähtaega 1. juulil 2025 edasi 30. juunile 2026. Seega teeme ettepaneku sõnastada eelnõu § 1 punkt 7 järgnevalt: „§ 272¹⁰. *Finantsinspeksioonile teabe esitamine* Käesoleva seaduse § 135⁹ lõikes 1 nimetatud teave esitatakse Finantsinspeksioonile esimest korda hiljemalt 2026. aasta 30. juuniks.“.

2. Eelnõu § 1 punktis 1 olev VPTS § 135⁹ lõige 5, soolise tasakaalu eesmärgi täitmise nimekiri

Eelnõu §-s 1 olev § 135⁹ lõige 5 sätestab: „*Aktsiaemitendid kantakse Finantsinspeksiooni seaduse § 53 lõike 5 alusel Finantsinspeksiooni veebilehel asuvasse aktsiaemitentide soolise tasakaalu nimekirja, millele lisatakse mäрге, kas aktsiaemitent täidab käesoleva seaduse § 135⁶ lõike 1 kohaselt valitud eesmärki või mitte*“.

Sätte aluseks olev direktiivi artikli 7 lõige 1 näeb ette, et järelevalve nimekirja tuleb kanda mäрге ainult nende emitentide kohta, kes täidavad endale seatud soolise tasakaalu eesmäärke. Kuid direktiiv annab liikmesriigile võimaluse kehtestada lisanõudeid soolise tasakaalu saavutamiseks. Seega on eelnõu koostaja otsustanud laiendada Finantsinspeksiooni lehel avaldatavate aktsiaemitentide nimekirja nn negatiivse nimekirjaga ehk lisaks direktiivi kohaselt endale seatud eesmäärke täitvatele emitentidele avalikustatakse ka eesmäärke mitte täitvad

emitendid. Seletuskirjas on vajadust direktiiv üle võtta rangemalt põhjendatud vaid, et „*sellega antakse huvitatud osapoolle (nt potentsiaalsetele investoritele) rohkem infot ja selge ülevaade Eesti aktsiaemitentide juhtorganite soolisest tasakaalust*“.

Kaubanduskoja hinnangul ei pane eesmärki mitte täitvate ettevõtete andmete avaldamine aktsiaemitente erakorraliselt kiirustades juhtorganite liikmeid välja vahetama. Seejuures näevad eelnõu ja direktiiv ette, et juhtkonna liikmeid ei pea kohe pärast direktiivi üle võtmist välja vahetama, vaid seda tuleb teha järk-järgult vastavalt nende lepingute lõppemisele. Seega võib ettevõttel minna mitu aastat aega enne eesmärkide täitmist, milleks annab aja ka direktiiv. Näeme, et nõ negatiivne nimekiri võib jätta ettevõtetest avalikkusele halva mulje, näiteks, et ettevõtte ei soovi soolise tasakaalu eesmarke täita või on soolise tasakaalu rakendamise vastu ning seega võib see kahjustada ettevõtete mainet. Kuna direktiiv ei näe negatiivset nimekirja ette ning eelnõu seletuskirjas ei ole meie hinnangul piisavalt põhjendatud, miks on negatiivse nimekirja kehtestamine hädavajalik ja asjakohane, siis ei ole meie hinnangul vaja direktiivi rangemalt üle võtta.

Kaubanduskoja ettepanek:

Teeme ettepaneku jätta eelnõust välja nn negatiivne soolise tasakaalu eesmärgi täitmise nimekiri ning sõnastada eelnõu § 1 punktis 1 olev § 135⁹ lõige 5 järgnevalt: „(5) Aktsiaemitendid kantakse Finantsinspektsiooni seaduse § 53 lõike 5 alusel Finantsinspektsiooni veebilehel asuvasse aktsiaemitentide soolise tasakaalu nimekirja, millele lisatakse mäрге, kas aktsiaemitent täidab käesoleva seaduse § 135⁶ lõike 1 kohaselt valitud eesmärki“.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja seisukohti ja ettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Ann Raun ann.raun@koda.ee 6040071